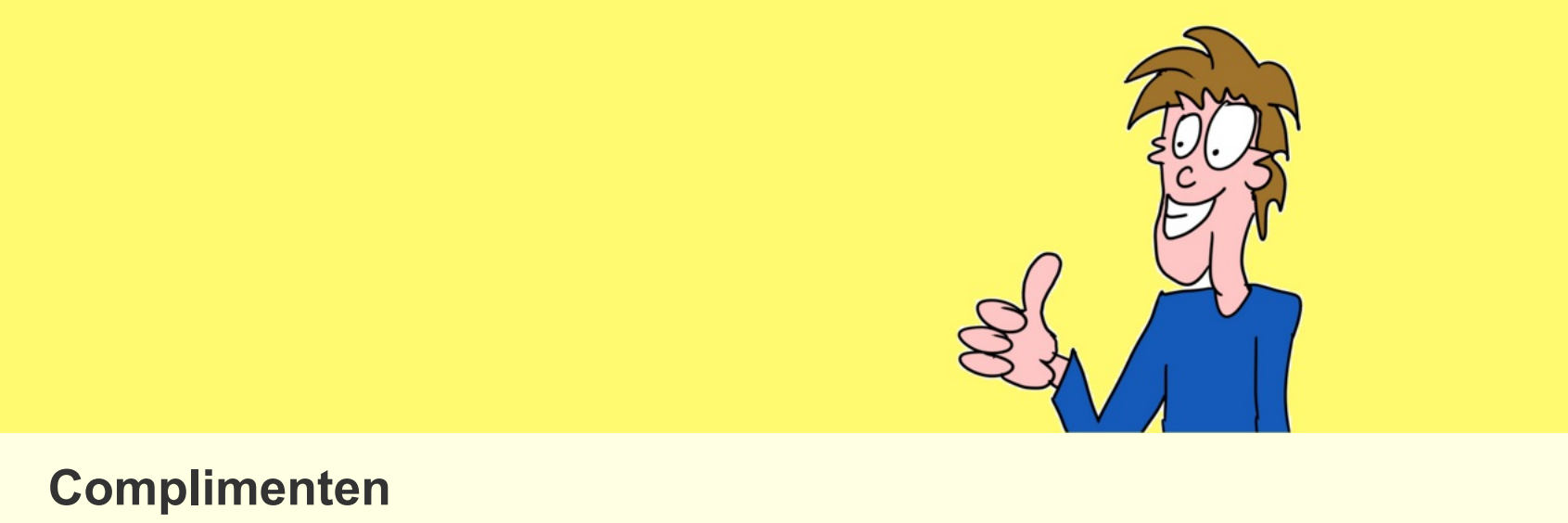

Complimenten

Het is raar met complimenten. Soms komt een compliment echt binnen en gloei je van trots. En soms kan precies hetzelfde compliment totaal nietszeggend zijn. Soms is een compliment zo fout dat je je juist niet gewaardeerd of gezien voelt.

Omdat ik een spel uitgebracht heb over complimenten heeft complimenteren mijn bijzondere aandacht. Wat is er bekend vanuit theorie en onderzoek? Hoe ga je om met complimenten, hoe zet je ze in en is het geven van complimenten nu juist goed of niet goed.

“Een compliment voor de één is een straf voor een ander” wordt weleens gezegd. En dat klopt ook wel. Wanneer op school een leerling/student een compliment krijgt zullen er altijd klasgenoten zijn die denken ‘En ik dan?’ en zich niet gezien, niet erkend en niet gewaardeerd voelen.

Een compliment is een krachtig instrument. Wanneer het zorgvuldig wordt ingezet heeft het dezelfde heilzame werking als positieve feedback. Complimenten gebruiken als beloning, als middel om gedrag te veranderen is iets anders en kan daardoor minder positief werken. Complimenten kunnen zelfs schadelijk zijn wanneer ze worden ingezet om te manipuleren.

In deze nieuwsbrief informatie en werkvormen/lessen rondom complimenten. Om eens met het team te sparren over het wel of niet geven van complimenten vind je een werkvorm met stellingen. Goed voor een stevig gesprek.

Lucy Reijnen
3 november 2024

- [Complimenten geven en ontvangen](#)
- [Omgaan met complimenten](#)
- [Complimenteren](#)
- [Straffen, belonen en motivatie](#)
- [Stellingen over complimenten voor het team](#)
- [Workshop Groepsdynamiek](#)
- [Spellen](#)

Complimenten geven en ontvangen

Een goed compliment wordt recht uit het hart gegeven en is authentiek. Zo’n compliment geeft direct een positief gevoel zowel bij de gever als bij de ontvanger. Het draagt bij aan het zelfvertrouwen en de zelfwaardering van leerlingen.

De meeste leerlingen/studenten vinden het dan ook fijn om complimenten te krijgen en te ontvangen.

Maar niet voor iedereen is het gemakkelijk om complimenten te ontvangen. Een enkeling vindt het moeilijk om een compliment in ontvangst te nemen. Iemand die een compliment krijgt staat even in het middelpunt van de belangstelling. Niet iedereen vindt dat fijn.

Mensen kunnen het moeilijk vinden om zich een houding te geven wanneer ze een compliment krijgen. Zo wordt een compliment wel eens weggelachen of voelt iemand zich verplicht om een complimentje terug te geven. Dat vormt dan een mooie aanleiding om een (deel van de) les te besteden aan complimenten geven en ontvangen.

Daarin kunnen de volgende onderstaande aandachtspunten meegenomen worden.

Tips om een compliment op een goede manier te geven:

- Doe het persoonlijk
- Gebruik de ik-vorm
- Maak het specifiek
- Maak het zo concreet mogelijk
- Licht eventueel je compliment toe met een voorbeeld

Tips om een compliment op een goede manier te ontvangen:

- Maak oogcontact
- Bedank de ander
- Twijfel niet aan de goede bedoeling
- Geniet van het moment

Omgaan met complimenten

Werkblad omgaan met complimenten Naam: _____ Klas: _____ Het is meestal leuk om complimenten te krijgen en te geven. Toch is het niet vanzelfsprekend hoe andere mensen reageren. Denk daarom aan je 15 minuten samen met twee anderen, in een drieluik dus. Naam: _____ Datum: _____	Hoe reageert degene die links van je zit wanneer deze een compliment krijgt?
Vul onderstaande vragen individueel (zonder overleg) in: Welk compliment krijgt degene die rechts van je zit welken, dank je?	Hoe reageert je zelf wanneer je een compliment krijgt?
Welk compliment krijgt degene die links van je zit welken, dank je?	Wat is denk je de beste manier om op een compliment te reageren? Geef voorbeelden!
Welk compliment krijgt je zelf wel een?	Wat is geen goede manier om op een compliment te reageren? Geef voorbeelden!
Welk compliment geef je zelf wel een?	Laat de antwoorden op de vragen in je groepje aan elkaar lezen. Beantwoord daarna de volgende vragen: Kloppen je antwoorden volgens de anderen in je groepje?
Wat is het mooiste compliment dat je ooit kreeg?	Kloppen wat anderen over jou zeggen?
Hoe reageert degene die rechts van je zit wanneer deze een compliment krijgt?	Wat was er onverwacht of verrassend aan de antwoorden in je groepje?
	Op je de manier waarop je reageert op complimenten aanpassen denk je? Waarom wel? Of waarom niet?

Het geven van positieve feedback en complimenten door leerlingen/studenten aan elkaar versterkt relaties en kan zorgen voor een goede sfeer in de klas. Het bevordert de onderlinge betrokkenheid. Het beïnvloedt de groepsdynamiek op een positieve manier.

Maar hoe geef je nu precies complimenten en hoe ontvang je ze. Met behulp van het werkblad gaan leerlingen/studenten eerst individueel en daarna in een klein groepje nadenken over complimenten geven en ontvangen

Naar: Omgaan met complimenten

Complimenteren

Na een vakantie is het goed om met de groep de positieve sfeer, die hopelijk voor de herfstvakantie is ontstaan, te bestendigen. Elkaar bewust complimenten geven kan helpen de groepsband te versterken. Ook wanneer de groepsdynamiek wel een positieve boost kan gebruiken.

Een werkvorm die de nadruk legt op positiviteit en aandacht vraagt voor het zien en herkennen van goede eigenschappen en vaardigheden van klasgenoten. Complimenteren kun je leren.

Naar: Complimenteren

Straffen, belonen en motivatie

Een compliment is een soort beloning. Maar rondom straffen en belonen kunnen kanttekeningen geplaatst worden. Eigenlijk is elk beloningssysteem gebaseerd op het principe van conditioneren. Het beïnvloedt van gedrag door het ‘operant conditioneren’ zoals Skinner dat begin vorige eeuw beschreef. Dus: gewenst gedrag belonen en ongewenst gedrag bestraffen. Nog steeds wordt dit principe in de opvoeding gebruikt. Het werkt. Maar het kan negatieve gevolgen hebben. Straffen stimuleert vooral volgzzaamheid. Terwijl het doel van opvoeden het ontwikkelen van zelfstandigheid is. Belonen is het omgekeerde van straffen, ook bij belonen manipuleer je als het ware het gedrag.

Straffen en belonen zorgt er volgens Kohn (1999) voor dat leerlingen extrinsiek in plaats van intrinsiek gemotiveerd zijn om iets te doen of te laten. Extrinsieke motivatie komt voort uit de buitenaf, terwijl intrinsieke motivatie ontstaat omdat men iets wil, omdat het de ontwikkeling stimuleert, of omdat men een beter mens wil zijn, omdat men iets willen bijdragen, boven zichzelf wil uitstijgen. Met het geven van complimenten wordt een waardeoordeel gegeven over gedrag of over een prestatie. Kohn stelt dat het niet goed is om complimenten te geven, omdat het kind zelf aan het denken gezet moet worden over wat goed of fout is en wat dus het effect van gedragingen is.

Daarnaast staat de zienswijze van Biesta. Deze stelt dat juist het vermogen om oordelen te vellen, over wat in concrete situaties wenselijk is, in het werk van de leraar essentieel is. Leerlingen/studenten zullen binnen en buiten school verschillende waardeoordelen tegenkomen en worden daardoor vooral uitgedaagd een eigen visie te ontwikkelen.

Opvoeden zonder waardeoordelen lijkt mij niet mogelijk maar bovendien ook niet wenselijk. Ik kan me niet voorstellen dat ik het zonder die opgestoken duim of een welgemeend ‘Goed gedaan’ zou moeten doen.

Via [deze link](#) vind je literatuurverwijzingen

Een van de belangrijke basisprincipes in het omgaan met leerlingen/studenten is dat men zich gehoord en gezien willen voelen. Het geven van een beloning, een compliment, is een manier waarop een leerling/student merkt dat hij of zij gezien wordt.

Een goed onderwerp om eens te bespreken met je collega's. Bijvoorbeeld met onderstaande werkvorm.

Stellingen over complimenten voor het team

Geven collega's elkaar complimenten? Of doen we dat alleen in de vorm van feedbackformulieren na een lesbezoek bijvoorbeeld.

Is complimenteren een vorm van manipulatie? Of voel je je na een compliment juist gehoord en gezien?

Raak je door complimenten extra gemotiveerd en gewaardeerd? Of zorgen complimenten voor competitie en concurrentie?

Voor een team kan het goed zijn om het gesprek over straffen en belonen en het geven van complimenten aan te gaan. Bijvoorbeeld als energizer voor de start van een workshop of studiedag.

Een mooi hulpmiddel daarbij is gebruik maken van stellingen.

Naar: Stellingen complimenten voor het team

Workshop Groepsdynamiek

Iedere docent weet hoe belangrijk positieve groepsvorming is. Want in een fijne positieve groep zullen leerlingen/studenten beter leren, elkaar steunen en helpen én respectvol met elkaar en met jou als docent omgaan.

In deze workshop worden actuele en relevante theorieën rondom groepsdynamiek besproken en gekoppeld aan de praktijk van iedere dag.

Onderwerpen oa:

- Wanneer is een groep een fijne groep
- Welke groepsrollen zijn er in de klas en hoe kun je die in jouw groep herkennen
- Hoe kun je invloed hebben op de groepsdynamiek
- Hoe werk je aan sociale veiligheid
- Hoe je de kracht van kennismakings-werkvormen kunt gebruiken
- Hoe je het best groepjes kunt maken
- Hoe je werkvormen kunt aanpassen zodat het geschikt is voor jouw doelgroep of voor jouw vakgebied.

Spellen

Kieresoe is een platform voor kennisdeling. Vooral gericht op sociale veiligheid en visievorming waarbij het accent ligt op hoe een groep een positieve groep wordt.

Er zijn hiervoor ook spellenpakketten ontwikkeld en uitgebracht. Bij voorbeeld:

‘Complimentenmemory’ dat bestaat uit een kaarten-set waarmee gedagobusch klimaat en een positief medegevoelend klimaat worden aangelegd. Het bestaat uit kaarten met daarop positieve eigenschappen en vaardigheden. Meer info: Klik [HIER](#)

GroepsGedoe 2.0 is gericht op pestpreventie en bevat 74 verschillende stellingen die te maken hebben met de sociale veiligheid in de groep. Het zet leerlingen/studenten aan het denken over hoe ze invloed kunnen hebben en wat ze kunnen doen. De stellingen gaan over grensoverschrijdend gedrag, over pesten, over sexting. Meer info: Klik [HIER](#)